

Samenvatting Jaarrapportage 2013 Provinciaal Uitvoeringsprogramma Externe Veiligheid 2011-2014.

Het externe veiligheidsbeleid is gericht op het beheersen van risico's op calamiteiten met gevaarlijke stoffen waarbij dodelijke slachtoffers vallen. De risicobronnen zijn, inrichtingen, transport van gevaarlijke stoffen over weg, water en spoor en door buisleidingen, vuurwerk bij evenementen, en het gebruik van luchthavens.

De provincie vervult op basis van afspraken tussen rijk, IPO en VNG, vanaf 2004 een regiefunctie om te komen tot een structureel adequate uitvoering van externe veiligheidsbeleid en regelgeving. Voor de periode 2011-2014 is door Provinciale Staten een programma opgesteld waarvoor het rijk jaarlijks € 961.000 beschikbaar stelt via het provinciefonds. De focus in het programma ligt op het realiseren van een adequate risicoregistratie, vergunningverlening en handhaving, ruimtelijke ordening, routing van gevaarlijke stoffen, organisatorische en beleidsmatige borging van externe veiligheid. Het programma wordt jaarlijks geactualiseerd zodat flexibel ingespeeld kan worden op ontwikkelingen.

In het programma 2011-2014 is vastgelegd dat Provinciale Staten jaarlijks als bijlage bij de jaarrekening een samenvatting van de PUEV jaarrapportage met een bestedingsoverzicht vaststellen.

Organisatie

Het zwaartepunt voor de uitvoering van het PUEV 2011-2014 ligt in de provincie Utrecht bij de Omgevingsdienst Regio Utrecht, het Servicebureau gemeenten, de gemeente Utrecht, de gemeente Nieuwegein, de Veiligheidsregio en de provincie. Zij werken nauw samen in de PUEV projectgroep aan het verbeteren van de uitvoering van beleid en regelgeving op het gebied van externe veiligheid. Kennis wordt gedeeld, problemen besproken en opgelost. Er zijn werkafspraken tussen deelnemers om elkaar bij ziekte en verlof te kunnen vervangen. De provincie voert de regie en is voorzitter van de projectgroep. Er was in 2013 voldoende gekwalificeerd personeel beschikbaar voor het uitvoeren van de werkzaamheden op het gebied van externe veiligheid.

Er is zowel binnen de provincie als landelijk tussen provincies en gemeenten een kennisnetwerk opgebouwd met een landelijke site (www.relevant.nl). In dit netwerk zijn werkstandaarden voor de vergunningverlening en de risicoregistratie ontwikkeld, knelpunten in de uitvoering van regelgeving gesignaleerd, voorstellen gedaan om te komen tot oplossingen voor deze knelpunten en kennis ontsloten om nieuwe regelgeving te implementeren. In dit netwerk worden de programma's onderling op elkaar afgestemd en wordt samengewerkt.

De brand bij Chemiepack in 2011 heeft de discussie over het toezicht bij bedrijven die vallen onder het Besluit Risico Zware Ongevallen (BRZO) een nieuwe impuls gegeven. De Tweede Kamer, de verantwoordelijke minister, IPO, VNG en VNO-NCW hebben elkaar gevonden in het standpunt dat de BRZO-taken (toezicht, handhaving, vergunningverlening) per 1 januari 2013 worden ondergebracht in 6 gespecialiseerde BRZO-RUD's. De provincies Utrecht, Flevoland en Noord-Holland en de daarin gelegen gemeenten hebben hun taken voor de BRZO-bedrijven in 2013 ondergebracht bij de Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied.

De vorming van de RUD Utrecht vindt gefaseerd plaats. De provincie, het Servicebureau Gemeenten en de gemeenten Utrecht, Nieuwegein, Houten en Lopik vormen begin 2014 een RUD("2.0"). Deze RUD moet op 1 juli 2014 operationeel zijn. In een later stadium wordt met de ODRU één gebiedsdekkende provinciale RUD ("2.1") gevormd.

Met ingang van 1 oktober 2012 is de Wet Revitalisering generiek Toezicht van kracht geworden. Een van de gevolgen is dat het specifieke toezicht van de I&M inspectie op milieuwetten is overgegaan in een generiek toezicht door de provincie. De provincies zijn nu verantwoordelijk voor het toezicht op de wijze waarop gemeenten de externe veiligheidstaken uitvoeren. In 2013 is een informatieverordening en een beleidsplan opgesteld voor het interbestuurlijk toezicht op gemeenten.

Werkprocessen

In 2013 was in 82% van de (voor)ontwerp ruimtelijke plannen die aan de provincie werden voorgelegd externe veiligheid goed verwerkt. In het PUEV wordt ten minste 90% nagestreefd. Na advies van de provincie kwam het percentage op 95%.

De deelnemers aan het programma geven aan dat het Besluit Externe Veiligheid Inrichtingen standaard wordt toegepast bij het verlenen van vergunningen en dat voor vergunningverlening en handhaving sprake is van een beheerfase. In 2013 werd er op het aspect brandveiligheid extra gehandhaafd en werden aanpassingen van vergunningen in gang gezet.

De PUEV deelnemers houden het Risicoregister bij. Jaarlijks worden door de provincies initiatieven genomen om de invoer te verbeteren. Verbeterslagen zijn in 2013 uitgevoerd in de risicoregistratie van gasontvangststations en zwembaden. Bij de gemeente Wijk bij Duurstede is sprake van een substantiële achterstand in het bijhouden van het risicoregister. De gemeente is november 2013 geïnformeerd over deze achterstand en verzocht deze weg te werken.

Risico's

In 2013 zijn de wettelijke regelingen voor de invoering van het landelijk basisnet voor het vervoer van gevaarlijke stoffen vastgesteld. De risico's van het vervoer van gevaarlijke stoffen worden na de inwerkingtreding van het landelijk basisnet voor het vervoer van gevaarlijke stoffen in 2014, in de provincie Utrecht met meer dan 50% gereduceerd. Dit geschiedt door bronmaatregelen, routing (meer gebruik van de Betuweroute en de IJssellijn) en het vaststellen van een maximale risicoruimte voor het vervoer van gevaarlijke stoffen. Hiermee is een belangrijke PUEV doelstelling waarvoor de provincie geijverd heeft gerealiseerd.

Bij één inrichting (Smit en Zn. in Amersfoort) werd de wettelijke grenswaarde voor het plaatsgebonden risico overschreden. Deze situatie is gesaneerd. In 2013 is de vergunning door de provincie aangepast en zijn woonboten door de gemeente Amersfoort verplaatst.

Bij een andere inrichting (Container Terminal Utrecht) is er een saneringsgeval als gevolg van aanpassing van de risicoberekenings-protocollen. In 2013 bevestigde een second opinion deze conclusie. Het gaat om een inrichting waar gevaarlijke stoffen feitelijk zeer zelden aanwezig zijn maar wel zijn vergund. De vergunning wordt aangepast.

De Regeling Externe Veiligheid is in 2013 aangepast wegens strijdigheid met het Europese recht. Op grond van de regeling mocht in vergunningen worden voorgeschreven dat LPG moest worden geleverd door LPG tankwagens die zijn voorzien van een hittewerende coatings. Door deze coatings duurt het langer voordat een tankwagon bij brand ontploft. Hierdoor heeft de brandweer meer tijd om de brand te blussen. De tankwagens in Nederland zijn voorzien van zo'n coating. Vanwege de strijdigheid met Europese regelgeving mag in de vergunning geen rekening meer gehouden worden met de coating. Hierdoor ontstaan er in de provincie Utrecht formeel 8 saneringsgevallen. Feitelijk is er door de coatings op de tankwagens echter geen sprake van een toegenomen risico.

Bij buisleidingen wordt in twee gemeenten (Utrechtse Heuvelrug en Leusden) het plaatsgebonden risico overschreden. Risico's doen zich vooral voor bij graafwerkzaamheden. Het gaat om lintbebouwing van ca. 200 m en om een deel van een camping, in beide gevallen gelegen in bosgebied. De Gasunie zal deze situaties saneren.

Groepsrisico

Het terugdringen van overschrijdingen van het groepsrisico is niet wettelijk verplicht, maar is wel een provinciale doelstelling. De overschrijding van de oriëntatiewaarde van het groepsrisico bij inrichtingen is teruggebracht van 14 in 2010 naar 6 in 2013.

In het eindrapport basisnet is aangegeven dat bij snelwegen in Amersfoort (A1) en Utrecht (A2, A12, A27) de oriëntatiewaarde voor het groepsrisico licht overschreden zal blijven. Ook langs het spoor bij Breukelen en Amersfoort is sprake van een overschrijding van de oriëntatiewaarde. Deze is iets hoger dan langs de snelwegen.

Bij één gemeente (Nieuwegein) wordt bij een buisleiding van de Gasunie de oriëntatiewaarde overschreden op basis van de berekende maar feitelijk nog niet ingevulde bestemmingsplan capaciteit. De Gasunie zal deze overschrijding reduceren tot onder de oriëntatiewaarde in 2014.

Financiën

In de rijksbegroting van 2013 staat dat het budget voor programmafinanciering in de jaren 2015 tot en met 2018 zal worden verlaagd tot € 19 mln. in 2015, € 18 mln. in 2016 en € 16,5 mln. in 2017 en 2018. Het jaarbudget is tot en met 2014 € 20 mln. Een groter deel van het budget voor 2015-2018 dan in de huidige situatie zal worden aangewend voor de uitvoering van taken die zijn verbonden aan het Besluit Risico Zware Ongevallen. Door het Rijk en de provincies is afgesproken om in het voorjaar van 2014 een nieuwe programma-opzet uit te werken voor de periode 2015-2018. Dan zal ook bekend worden welk jaarbudget de provincie Utrecht zal krijgen.

Bestedingsoverzicht 2013

Risico-inventarisatie

VRU	ODRU (nww/zou)	Service- bureau	V'daal	ZWU	Utrecht	Provincie	middelen	totaal
	9.131,85	5.000,00	geen	782,63	3.456,00	1.227,40		19.597,88

Vergunningverlening en handhaving

	ODRU (nww/zou)	Service- bureau	V'daal	ZWU	Utrecht	Provincie	middelen	totaal
V&H	43.117,86	25.000,00	5.301,94	5.052,02	23.652,00	5.550,78	8.198,85	115.873,45
Handhaving BRZO						63.750,00		63.750,00

Transport gevaarlijke stoffen

VRU	ODRU (nww/zou)	Service- bureau	V'daal	ZWU	Utrecht	Provincie	middelen	totaal
	9.000,00	22.000,00	1.859,77		1.728,00	7.508,80	10.600,36	52.696,93

Beleidsborging en interbestuurlijk toezicht

VRU	ODRU (nww/zou)	Service- bureau	V'daal	ZWU	Utrecht	Provincie	middelen	totaal
RO						5.487,20		5.487,20
Milieu/V&V						4.765,20		4.765,20
Openbare Orde en veiligheid						10.135,12		10.135,12

Ruimtelijke ordening en externe veiligheid

VRU	ODRU (nww/zou)	Service- bureau	V'daal	ZWU	Utrecht	Provincie	middelen	totaal
Signalerings kaart						595,40		595,40
Advisering RO	99.945,34	39.472,66	10.002,09	2.177,00	50.328,00	6.931,20		208.856,29

Verantwoording groepsrisico, advisering door de Veiligheidsregio

VRU	ODRU (nww/zou)	Service- bureau	V'daal	ZWU	Utrecht	Provincie	middelen	totaal
142.170,00								142.170,00

Sanering

VRU	ODRU (nwu/zou)	Service- bureau	V'daal	ZWU	Utrecht	Provincie	middelen	totaal
						577,60	50.000,00	50.577,60

Risicocommunicatie

VRU	ODRU (nwu/zou)	Service- bureau	V'daal	ZWU	Utrecht	Provincie	middelen	totaal
	13.050,74	5.000,00	2.000,00			7.942,00	979,00	28.971,74

Programmamanagement

	ODRU (nwu/zou)	Service- bureau	V'daal	ZWU	Utrecht	Provincie	Middelen	totaal
Programma- management	9.000,00	5.000		1.513,45		50.194,33	486,58	66.194,36
IPO samen- werking						17.328,00	48.000,00	65.328,00
scholing							25,81	25,81

Budget PUEV 2013

VRU	ODRU (nwu/zou)	Service- bureau	V'daal	ZWU	Utrecht	Provincie	middelen	totaal
105.630,00	172.900,00	81.900,00	32.200,00	35.000,00	79.100,00	179.900,00	274.370,00	961.000,00

Totale besteding PUEV 2013

VRU	ODRU (nwu/zou)	Service- bureau	V'daal	ZWU	Utrecht	Provincie	middelen	totaal
142.170,00	183.245,79	101.472,66	19.163,80	9.525,10	79.164,00	181.993,03	118.290,60	835.024,98

Van het jaarbudget van € 961.000 is in 2013 € 835.024,98 uitgegeven. Van dit budget werd 86% aangewend voor personeel.